

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ НАН УКРАЇНИ

КАФЕДРА МИТНОЇ СПРАВИ ТА ОПОДАТКУВАННЯ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ОБ'ЄДНАННЯ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ –
РЕГІОНАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «УКРАЇНСЬКИЙ
СОЮЗ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ»

**Моніторинг і коментарі
до нормативно-правових актів
у сфері оподаткування та митного
регулювання**

січень, 2019 р.

Харків, 2019

Методологія дослідження

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів у сфері оподаткування та митного регулювання – спільний, постійно діючий проект НДЦ ІПР НАН України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедри митної справи та оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://www.kaffinop.hneu.edu.ua>) і об'єднання промисловців і підприємців Харківської області – регіонального відділення всеукраїнської громадської організації «Український союз промисловців і підприємців».

Метою щомісячного Моніторингу є:

- оперативний аналіз нормативно-правових актів в сфері оподаткування та митного регулювання;
- експертна оцінка ризиків, пов'язаних з прийняттям нових нормативних актів.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність платників податків, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; оцінку можливої результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). Критерії оцінки очікуваної результативності:

- узгодженість з діючою нормативно-правовою базою;
- спрощення або ускладнення податкового обліку;
- вплив на надходження коштів до бюджетів;
- вплив на економічну активність платників податків;
- зменшення або збільшення корупційних ризиків;
- доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямками:

- зміни системи оподаткування і в адмініструванні податків;
- зміни в оподаткуванні окремими податками, зборами;
- зміни в митному регулюванні ;
- довідкова інформація, пов'язана з оподаткуванням.

Моніторинг передбачає щомісячне оприлюднення результатів.

Зміст

1. Система оподаткування і адміністрування податків	4
1.1.Реформування податкової системи	-
1.2.Регіональні аспекти оподаткування	-
1.3.Адміністрування податків	-
1.4.Податковий контроль	4
2.Окремі податки і збори	8
2.1.Податок на прибуток підприємств	-
2.2. Податок на доходи фізичних осіб	-
2.3. Податок на додану вартість	-
2.4. Акцизний податок	-
2.5. Екологічний податок	-
2.6. Рентна плата	-
2.7. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	8
2.8. Транспортний податок	-
2.9. Плата за землю	-
2.10. Єдиний податок	-
2.11. Туристичний збір	-
3. Митне регулювання	10
4. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування	-
5. Довідкова інформація	12
6. Нормативно-правові акти, що набули чинності в січні 2019 р.	13

1. СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ І АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ

1.4. Податковий контроль

1.4.1. Про утворення Державної податкової служби України та Державної митної служби України. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.2018 р. № 1200. Набув чинності 15.01.2019 р. (Офіційний вісник України від 25.01.2019 р. №78)

Коментар: зазначеною постановою урядом проведено реорганізацію контролюючих органів України. Відтепер Державна фіскальна служба не включає у себе податкові та митні органи, а утворено Державну податкову службу та Державну митну службу.

Така реорганізація сприяла розмежуванню сфер контролю за різними за своєю суттю платежами до бюджету. Також ця реорганізація сприятиме впровадженню міжнародного досвіду у сфері побудови ефективної організаційної та функціональної структури органів державної влади, що реалізують податкову та митну політику.

1.4.2. Постанови Правління Національного банку України від 2 січня 2019:

Постанова №1: "Про затвердження Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України";

Постанова №2: "Про затвердження Положення про здійснення операцій із валютними цінностями";

Постанова №3: "Про затвердження Положення про транскордонне переміщення валютних цінностей";

Постанова №4: "Про затвердження Положення про перелік заходів захисту, порядок та критерії їх запровадження, подовження та дострокового припинення";

Постанова №5: "Про затвердження Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті";

Постанова №6: "Про затвердження Положення про порядок надання банками Національному банку України інформації щодо договорів, які передбачають виконання резидентами боргових зобов'язань перед нерезидентами-кредиторами за залученими резидентами кредитами, позиками";

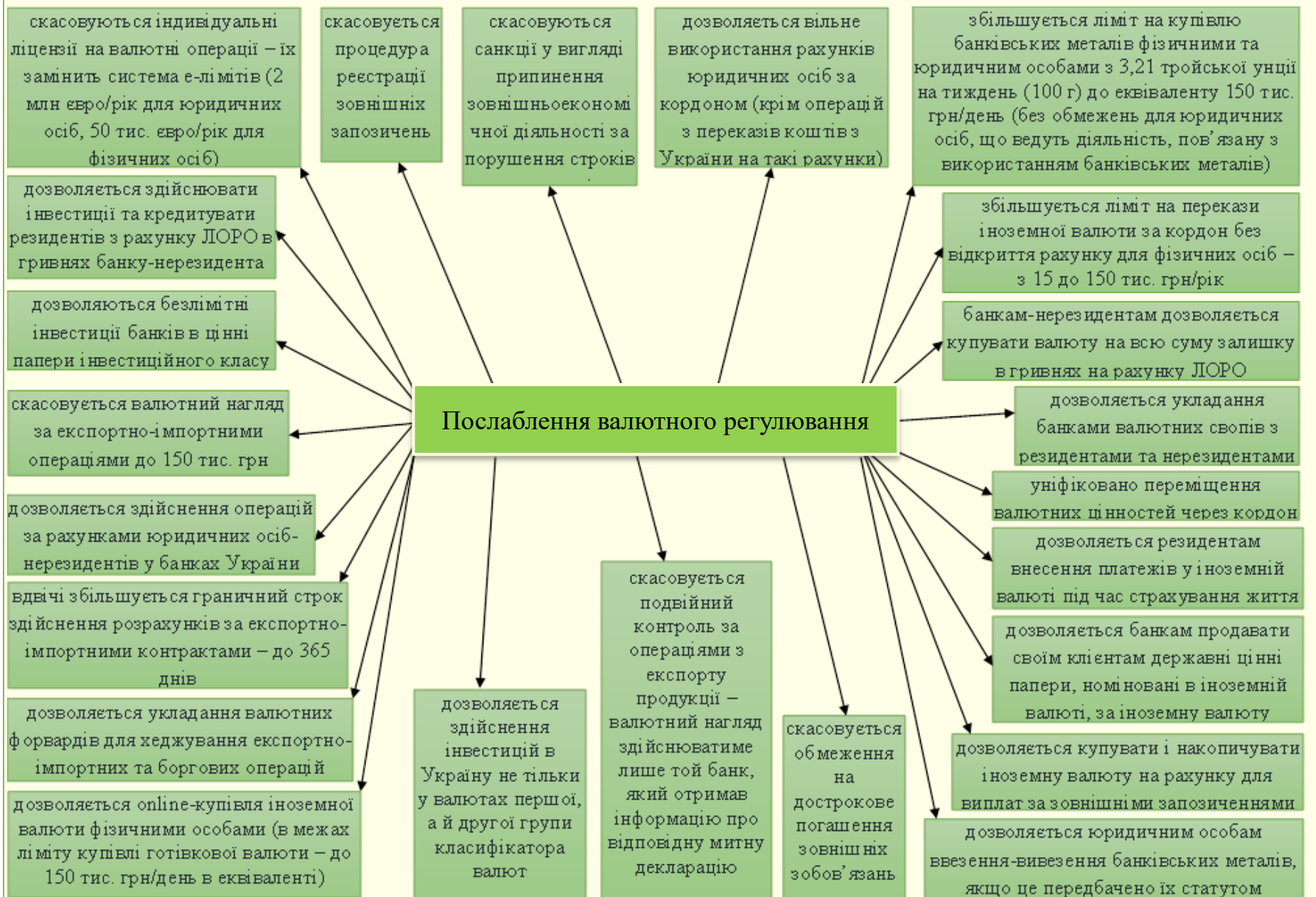
Постанова №7: "Про затвердження Інструкції про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів";

Постанова №8: "Про затвердження Положення про порядок здійснення уповноваженими установами аналізу та перевірки документів (інформації) про валютні операції".

Набувають чинності 07.02.2019 р. (Опубліковані на сайті Національного банку України 4 січня 2019 р.)

Коментар: зазначеними Постановами Правління Національного банку лібералізувало систему валютного регулювання в Україні. Дані Постанови замінили попередні 56 нормативно-правових актів у сфері валютного регулювання. Загалом, варто зауважити, що нові Постанови значно послаблюють відношення на валютному ринку. Вважаємо доцільним розглядати зазначені Постанови не окремо кожену, а усі разом одночасно, з метою комплексного представлення інформації щодо змін та поліпшень.

У дію вводиться близько 20 послаблень валютного регулювання. Основні з них наведено на рис.:

Слід також звернути увагу, що НБУ здійснює перехід від авторитарного та тотального контролю за кожною з операцій до валютного нагляду. Такий валютний нагляд будується на принципах ризикованості, а саме, чим більше ризиків у платника податків, тим більше до нього уваги та навпаки, чим менше ризиків, тим менше уваги. Тобто, якщо немає ознак сумнівних операцій, то контроль послаблюється.

Зазначені нововведення, які носять ліберальний характер та значно покращують ведення бізнесу також поліпшують інвестиційну привабливість України. А впровадження валютного нагляду у залежності від ризикованості зменшать часові та адміністративні витрати підприємців та полегшать навантаження на фінансовий моніторинг.

2.ОКРЕМІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

2.7. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

2.7.1. Про внесення змін до форми Податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Наказ Міністерства фінансів України від 15.11.2018 р. № 897. Набув чинності 18 січня 2019 р. (Офіційний вісник України, від 18.01.2019 р. № 5).

Коментар: Внесені зміни у форму та правила заповнення Декларації полягають у наступному. Розмежування у звітності нарахувань за типами нерухомості. В оновленій формі Декларації для розрахунку податкового зобов'язання містяться окремі рядки (р.5 та р. 6), а також два додатки (Додаток 1 та Додаток 2) окремо по **об'єктах житлової та нежитлової нерухомості**.

Зміна критеріїв для опису об'єктів нерухомості. Згідно нових правил платникам податку необхідно **вказувати у Декларації коди нерухомості згідно з реєстраційними документами**, а не за умовними ознаками наявних об'єктів нерухомості (від 1 до 9), як це було у попередній формі звітності. У разі якщо у правовстановлюючих документах на об'єкт нерухомості не вказано код згідно з Державним класифікатором будівель та споруд (ДК 018-2000), то обирається код, який найбільше відповідає типу нерухомості, що вказаний у правовстановлюючих документах.

Впорядкування питання щодо місця подання звітності по об'єктах нерухомості, розташованих у різних територіально-адміністративних одиницях. Так у примітках до форми нової декларації вказано, що у разі існування об'єктів нерухомості, що знаходяться на території адміністративно-територіальних одиниць, які відповідають різним кодам за КОАТУУ органів місцевого самоврядування, але ці адміністративно-територіальні одиниці обслуговуються одним відповідним контролюючим органом, подається **одна Податкова декларація з кількома додатками відповідного типу**. В такому разі кількість додатків певного типу має відповідати кількості кодів за КОАТУУ органів місцевого самоврядування, які відповідають адміністративно-територіальним одиницям, на території яких розташовано об'єкт(и) нерухомості відповідного виду.

Слід вказати, що раніше декларації з податку на нерухоме майно надавались окремо по кожній адміністративно-територіальній одиниці.

Таким чином, наслідками внесених змін мають стати збільшення наочності та прозорості звітності щодо декларування й уточнення податкових зобов'язань окремо по об'єктах житлової та нежитлової нерухомості, а також забезпечення зручності звітування та справляння податку за об'єктами нерухомості, розташованими у різних територіально-адміністративних одиницях, що є особливо актуально в умовах створення об'єднаних територіальних громад. Позитивним також є приведення форми декларації з податку на нерухоме майно у відповідність із єдиними державними нормами через використання Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000.

3. МИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 20 вересня 2012 року № 1011. Наказ Міністерства фінансів № 6 від 11.01.2019. Набуває чинності 02.02.2019.

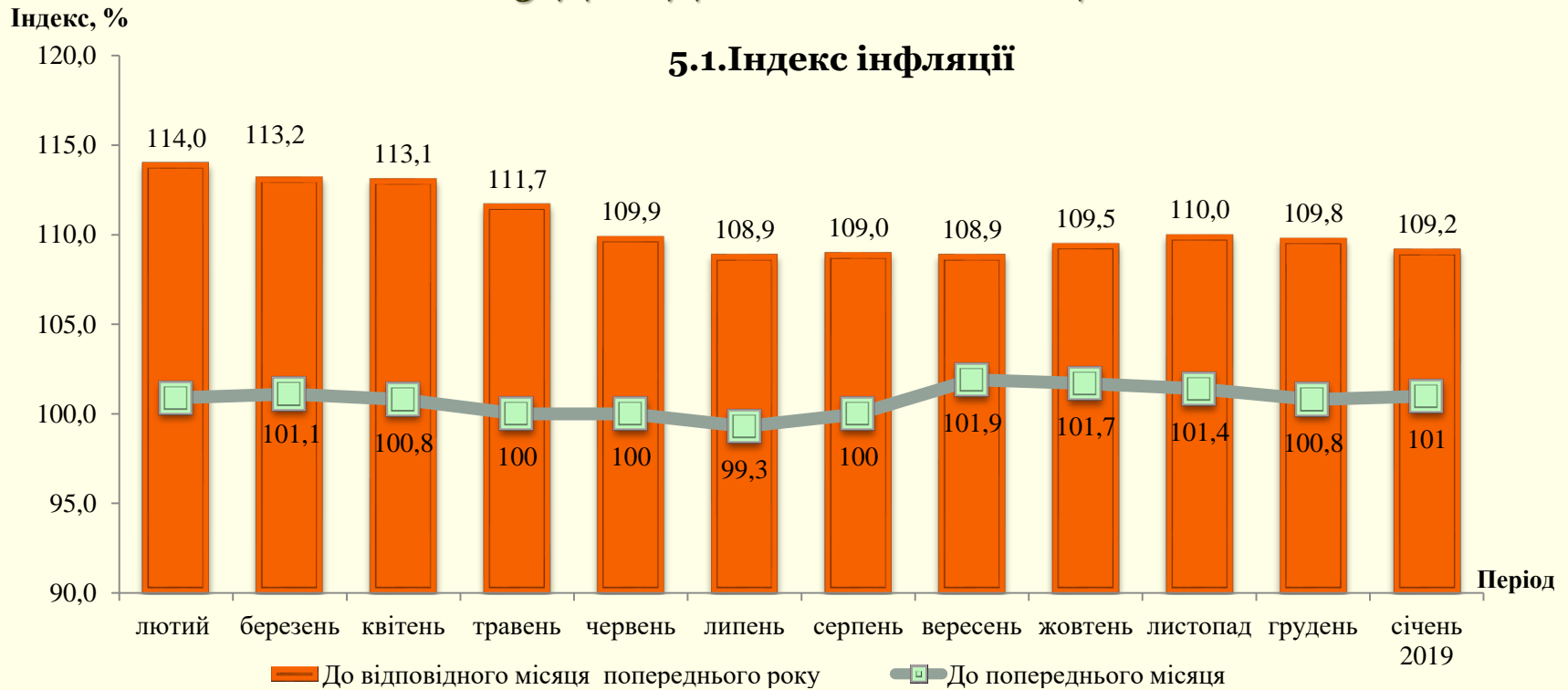
Коментар: Уряд затвердив Зміни до Класифікатора звільнень від сплати митних платежів при ввезенні товарів на митну територію України, Класифікатора митних формальностей, що можуть бути визначені за результатами застосування системи управління ризиками та Класифікатора результатів виконання митних формальностей, що можуть бути визначені за результатами застосування системи управління ризиками.

Розділ / позиція	Попередня редакція	Нова редакція
Класифікатор звільнень від сплати митних платежів при ввезенні товарів на митну територію України		
розділ I «Загальний (Імпорт)» позиція 52	До 1 січня 2017 року відходи та брухт чорних і кольорових металів, а також папір та картон для утилізації (макулатура та відходи) товарної позиції 4707 згідно з УКТ ЗЕД	До 1 січня 2022 року відходи та брухт чорних і кольорових металів, а також папір та картон для утилізації (макулатура та відходи) товарної позиції 4707 згідно з УКТ ЗЕД
розділ I «Загальний (Імпорт)» позиція 108	До 31 грудня 2018 року операції із ввезення на митну територію України транспортних засобів, оснащених виключно електричними двигунами (одним чи декількома), що зазначені у товарній підкатегорії 8703 90 10 10 згідно з УКТ ЗЕД	До 31 грудня 2022 року операції із ввезення на митну територію України транспортних засобів, оснащених виключно електричними двигунами (одним чи декількома), що зазначені у товарній підкатегорії 8703 90 10 10 згідно з УКТ ЗЕД, а також товарів, зазначених у товарних підкатегоріях 8502 31 00 00, 8541 40 90 00, 8504 23 00 00, 8504 40 88 00 згідно з УКТ ЗЕД
розділ I «Загальний (Імпорт)» позиція 113	-	Товари, що закуповуються в межах контрактів, звільняються від сплати будь-яких податків, мит, зборів або інших обов'язкових платежів, які встановлені Україною на її території відповідно до національного законодавства України
Класифікатор митних формальностей, що можуть бути визначені за результатами застосування системи управління ризиками		
перед розділом «Перевірка документів та відомостей» доповнити новою позицією	-	ООО «Інформаційне повідомлення»
Класифікатор результатів виконання митних формальностей		
позиція «00-01»	МФ не здійснено. Виконання МФ неможливе	виключено
позиція «00-02»	МФ не здійснено. Виконання МФ недоцільне	виключено
позиція «00-03»	МФ не здійснено. Вказівки щодо виконання МФ суперечать вимогам інших нормативно-правових актів з питань державної митної справи	виключено

позиція «00-04»	МФ не здійснено. Умови щодо можливого невиконання МФ визначені іншими нормативно-правовими актами з питань державної митної справи	виключено
позиція «00-05»	-	МФ не здійснено. Виконання МФ неможливе у зв'язку з видом чи характеристиками товару
позиція «00-06»	-	МФ не здійснено. Виконання МФ неможливе у зв'язку з відсутністю/несправністю визначених технічних засобів митного контролю
позиція «00-07»	-	МФ не здійснено. Виконання МФ неможливе у зв'язку з неможливістю пред'явлення товару до митного контролю
позиція «00-08»	-	МФ не здійснено. Виконання МФ неможливе у зв'язку з іншими обставинами/причинами (обрання даного результату потребує детального обґрунтування таких обставин/причин)
позиція «00-09»	-	МФ не здійснено. Виконання МФ недоцільне, оскільки завдання згідно з повідомленням до МФ були досягнуті під час виконання іншої МФ
позиція «00-10»	-	МФ не здійснено. Виконання МФ недоцільне, оскільки визначена МФ та відповідні завдання згідно з повідомленням до МФ були виконані раніше за цією партією товару іншим ПМО, про що наявні підтвердні документи
позиція «00-11»	-	МФ не здійснено. Виконання МФ недоцільне, оскільки МФ та відповідні завдання згідно з повідомленням до МФ стосуються іншого (відмінного від задекларованого) товару чи особи
позиція «00-12»	-	МФ не здійснено. Переміщення підпадає під винятки, визначені нормативно-правовими актами з питань державної митної справи
позиція «00-13»	-	МФ не здійснено з інших обґрунтованих причин (обрання даного результату потребує детального обґрунтування таких причин)
позиція «20-02»	-	МФ здійснено. Порушень не виявлено, однак за результатами уточнено інформацію про переміщення
позиція «20-03»	-	МФ здійснено. Порушень не виявлено, однак за результатами відмовлено у пропуску
позиція «20-04»	-	МФ здійснено. Складено протокол про порушення митних правил

Нормативний акт виконано з метою вдосконалення та актуалізації відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій. Проте не зрозуміло доцільність розмежування у Класифікаторі результатів виконання митних формальностей позиції «00-01» за причинами, які зазначено у нових позиціях «00-05» – «00-08», а позиції «00-02» деталізацією новими позиціями «00-09» – «00-11».

5. ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

За даними Державної служби статистики України, у січні 2019 р. показник інфляції, порівняно із попереднім місяцем, зріс на 0,2 в.п. Порівняно із груднем 2018 р. індекс споживчих цін становить 101%. Порівняно з січнем 2018 р. (за останні 12 місяців) ціни на споживчому ринку зросли на 9,2%.

Значення індексу інфляції може впливати на:

- коригуючі коефіцієнти, які застосовуються до ставок рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин (п. 252.22 ПКУ);
- індексацію нормативної грошової оцінки земель (ст. 289 ПКУ);
- базу оподаткування єдиним податком для платників єдиного податку четвертої групи (п. 2921.2 ПКУ);
- індексацію ставок акцизного податку, екологічного податку, рентної плати (абз. 9 пункту 4 Розділу XIX).

6. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБУЛИ ЧИННОСТІ В СІЧНІ 2019 р.

Найменування нормативного акту	Дата набуття чинності
Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів. Закон України від 23.11.2018 р. № 2628-VIII.	1.01.2019 (див. випуск моніторингу за грудень 2018)
Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2011 року № 15. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 р. № 1177.	1.01.2019 (див. випуск моніторингу за грудень 2018)
Про затвердження Постанови «Про утворення Державної податкової служби України та Державної митної служби України» Кабінет Міністрів України від 18.12.2018 р. № 1200.	15.01.2019 (див. даний випуск моніторингу)
Про внесення змін до форми Податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Наказ Міністерства фінансів України від 15.11.2018 р. № 897.	18.01.2019 (див. даний випуск моніторингу)

**Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку
Національної академії наук України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедрою митної
справи та оподаткування Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця (<http://www.kaffinor.hneu.edu.ua>)
за підтримки Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області -
регіонального відділення Всеукраїнської громадської організації
«Український союз промисловців і підприємців»**

під керівництвом заступника директора НДЦ ІПР НАН України з наукової роботи, доктора економічних наук, професора, Заслуженого економіста України **Ю.Б. Іванова**

за участю:

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **А.О. Єніної**;

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **Н.О. Москаленко**

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **О.Є. Найденка**;

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **О.В. Ревенко**;

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н. **В.В. Карпової**;

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н. **О.В. Костяної**;

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н. **В.М. Остапенко**;

аспіранта кафедри митної справи та оподаткування **М.В. Гомон**;

аспіранта кафедри митної справи та оподаткування **А.О. Красної**

за участю:

виконавчого директора Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області - регіонального відділення ВГО УСПП **Е. Є. Набоки**.

[Перейти до інших випусків моніторингу](#)